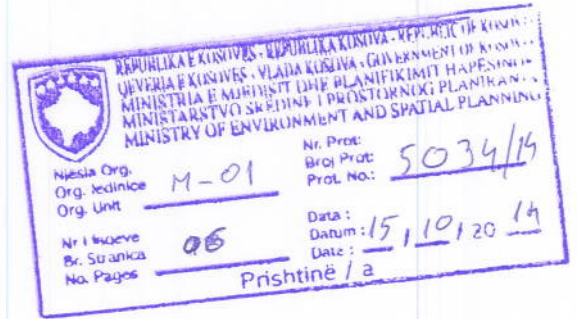

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government

Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor - Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja -
Ministry of Environment and Spatial Planning

Në mbështetje të nenit 26 të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës Nr. 03/L-233 (GZK Nr. 85/2010), nenit 8 paragrafit 1.4. të Rregullores Nr.02/2011 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive dhe nenit 38 paragrafit 6. të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare Nr.15/12 Shtator 2011) Ministri i Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor

Nxjerrë:

V E N D I M

PËR SHPALLJEN NËN MBROJTJE TË RACËS SË GJELIT KOSOVAR KËNDIMGJATË
LLOJ VENDOR I ZBUTUR

- I. Raca e Gjelit Kosovar Këndimgjatë shpallet nën mbrojtje lloj vendor i zbutur.
- II. Qëllimi i mbrojtjes, rregullat e mbarështimit, ruajtja e bazës gjenetike dhe parametrave fenotiporë, mënyra e ruajtjes dhe e shfrytëzimit të racës së mbrojtur Gjelit Kosovar Këndimgjatë bëhet sipas ligjit.
- III. Të drejtën për mbajtjen dhe përkujdesjen e racës së Gjelit Kosovar Këndimgjatë e ka secili person i cili i plotëson kushtet për mbarështim, mbrojtjen e shëndetit dhe mirëqenien e kësaj race në pajtim me këtë Vendim dhe ligjin.
- IV. Raca e Gjelit Kosovar Këndimgjatë regjistrohet në Regjistrin për vlerat e Mbrojtura të Natyrës të cilin e mbanë Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës.
- V. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Vendimi i dërgohet:

- Zyrës së Sekretarit të Përgjithshëm të MMPH-së
- Departamentit Ligjor
- AMMK/ IKMN-së
- MBPZHR
- DMM
- Arkivit të MMPH-së
- Shoqatës për Kultivimin dhe mbrojtjen e Gjelit Kosovar Këndimgjatë

ARSYETIM I NXJERRJES SË VENDIMIT

Gjeli Kosovar Kendimgjatë është racë autoktone e pulave e cila është kultivuar me mijëra vjet në të trojetë shqiptare, kryesisht në fashtrat e Drenicës.

Për Gjelin Kosovar Kendimgjat ka dëshmi të shumta; për të kanë shkruar, Evlija Qelebija - udhëpërshkrues dhe të tjerë.

Në shkrimet e ndryshme haset në tekste por me emertime të ndryshme varësisht ku dhe kush e ka hasur asokohe. Egzistojnë edhe varietete të kësaj race si Raca e Dukagjinit të cilët këndojnë deri 25 sekonda, raca e fshatit Brezhnice e cila këndon deri 12 sekonda dhe raca e Gjilanit e cila këndon deri 40 sekonda. Së cilës nga këto përbëjnë varietetet dhe dallohen për nga madhësia, pesha ngjyra, zëri, melodia, tonaliteti i këndimit, por të gjithë janë racë e gjelit Kosovar kendimgjatë. Sigurisht se këto kanë rrjedhë nga shpërndarja e tyre nga entuziastë të asaj kohe dhe të cilët ju janë dhënë shokëve dhe miqëve, e në ndërkohë me zhvillimin e tyre kanë marrë edhe tiparet specifike.

Të gjithë këta lloj gjela pothuajse janë standardizuar.

Gjeli Kosovar Kendimgjate vitet e fundit i është ekspozuar një rreziku të vazhdueshëm në dy drejtime.

1. Rreziku nga racat e huaja të cilat vitet e fundit kanë hyrë në Kosovë (mbarështimi me ato raca ku vjen deri te përzierja dhe humbja e tipareve gjenetike).
2. Nxjerrja jashtë e ekzemplarëve më të mirë të kësaj race, të cilat merren nga vendet e tjera për mbajtjen dhe përmirsimin e racave të tyre.

Këto dy gjëra e rrezikojnë dhe varfërojnë seriozisht racën.

Shoqata për Kultivimin dhe Mbrojtjen e Pulave – Gjeli Kosovar Kendimgjate ka bërë standardizimin dhe komentimin e standardit për Gjelin Kosovar Kendimgjate si racë autoktone dhe është në përpjekje të vazhdueshme për regjistrimin e kësaj race përmes kontakteve dhe individëve si dhe shoqatave ndërkombtare me qëllim të regjistrimit të saj në Federatën përkatëse.

Sipas dispozitave të Ligjit për Mbrojtjen e Natyrës (Nr. 03/L-233, GZRK nr. 85) llojet vendore të zbutura dhe të kërcënuara përcaktohen ato raca / varietete autoktone të shtazëve ose të bimëve të zhvilluara gjatë kultivimit tradicional dhe paraqesin vlerë të trashëgimisë natyrore, shpallen si lloje vendore të zbutura të mbrojtura.

Vënia nën mbrojtje institucionale e Gjelit Kosovar Kendimgjate si racë autoktone, është e një rëndësie të veçantë meqenëse disa shtete në regjion pretendojnë ta përvetësojnë këtë lloj si lloj të tyre autokton duke aplikuar metoda jokorrekte, të dëmshme dhe pa kurrfarë baze historike.

STANDARDI I GJELIT KOSOVAR KËNDIMGJATË

E përgatitur nga: **Shoqata për kultivimin dhe mbrojtjen e pulave-Gjeli Kosovar Këndimgjatë**

Data e publikimit të standardit autentik: **2010**

Vendi amë: **Kosova**

Standardi: **Në shqyrtim**

Klasifikimi: **Në pritje për tu pranuar me kusht**

Grupi: **Këndimgjatë**

Emri original: **Gjeli Kosovar Këndimgjatë**

Anglisht: **Kosova Longcrower rooster**

Gjeli

Forma: i zgjatur , shpinën e zgjatur pak të lakuar, qëndrim krenar, qëndrim të lartë, elegant, koka pak më e lartë në raport me majën e bishtit.

Trupi: i zgjatur, elegant, me konstruksion të lehtë dhe të fortë. Lartësia: shpina 36-38 cm, koka 60 - 62 cm.

Pesha: prej 2.4 kg do 3.250 kg

Koka: proporcionalisht me trupin, është me kaçurotë (kapelë-çubë). Çuba mund të jetë në formë të shkronjës V e kthyer para, mund të jetë pjesërisht para pjesërisht prapa, por mund të jetë edhe prapa.

Sqepi: mesatarisht i gjatë, i fortë, butë i lakuar teposhtë me ngjyrë të verdhë (ngjyrë ari) apo i bardhë. Në fund të sqepit mund të ketë dy brinjë të theksuar apo të mbuluar nga çuba, apo edhe mund të mos ketë fare brinjë. Në mes sqepit dhe çubës mund të ketë si pikë (oazë) e theksuar butë e mishit

Laprat: në proporcion me kokën, mund të jenë edhe pak më të theksuar-zgjatur, ngjyrë të kuqë të theksuar.

Fytyra: e kuqe, e lëmuar, mund të ketë pupla të rralla shumë shkurtra të cilat mezi vërehen, mbi sy një kurorë e holle me pupla përfundon në çubë.

Sytë: të kuq kah e portokallta - të mbuluar si me një hije (len përshtypje si ngjyrë e zezë) nga larg fitohet bindja se janë të zi (me moshë edhe ndryshon ngjyra e syve).

Nënveshët: në formë bademi, me ngjyrë të kuqe sikur të fytyrës, mund të ketë një si hije më të zbehtë (bardh apo hiri) pak e vërejtur.

Qafa: e gjatë e fortë, e zhvilluar dhe e bukur, e harmonizuar mire me pjesën ku bashkohet me krahët.

Shpina: e gjatë pak e lakuar teposhtë nga bishti.

Gjoksi: në pajtueshmëri të plotë harkore me mbi gjoksin dhe nëngjoksin dhe barkun, mbajtur lart dhe butë i thyer.

Barku: nuk vërehet apo shumë pak

Krahët: në proporcion me trupin, pak të lëshuar anash nga krenaria, e përcjellin vijën e trupit deri prapa tek bishti.

Bishti: i pjerrët 20 deri 30 shkallë i kthyer lartë, me pupla të zgjatura dhe me dy më të zgjatura se të tjerat të kthyer teposhtë, puplat e bishtit janë të shpërndara bukur, dhe nga ana e pasme butë të hapura.

Këmbët: pa pupla, të forta në proporcion me trupin, ngjyrë ulliri, përfundi të ngjyrë ari, më rrallë ngjyrë hiri apo të zezë, kurse thonjtë në korrelacion me sqepin. (mund të ketë edhe devijim të ngjyrave të thonjve)

Kaçikët: vërehen deri në gjysmë, elegant.

Puplat: mirë të paluara në trup dhe me shkëlqim intensiv.

Ngjyra: gjithnjë ngjyrë e zezë (mund të ketë edhe krahët pak të stërpikur me ngjyrë të kuqe apo ngjyrë ari). Me vjetërsimin e tyre mund t'ju del ndonjë pupël e bardhë edhe në kokë edhe në trup)

Këndimi: i gjatë, i butë melodik, mund të arrij gjatësinë 20-40 edhe mbi 60 sekonda. Nëse kombinohet me raca të tjera, humb gjatësinë e zërit, melodinë.

Identifikimi: nuk varet nga forma e çubës apo ngjyrës, varet nga gjatësia e zërit të tij të gjatë melodik, ky është elementi qenësor me të cilin identifikohet gjeli kosovar këndimgjatë.

Mbarështimi: është racë më e vështirë të kultivohet, nga arsyet se gjithnjë duhet pasur parasysh gjenealogjia (pedigree) dhe vështirë i përballon klimës dhe temperaturave të nxehta.

Unaza: 20 mm

Gabimet: nuk ka gabime të theksuara, të gjitha pjesët e trupit janë në proporcion dhe harmoni me njëra tjetrën, ndodhë të kenë ndonjë pikë të bardhë trupit apo në kokë. Me vjetërsimin e tyre mund t'ju del ndonjë pupël e bardhë apo edhe e kuqe trupit edhe në kokë.

Pula

Forma: gracioze, elegante, qëndrim si i zgjatur, me lëvizje të theksuara. Koka pak më e lartë në raport me majën e bishtit.

Trupi: mirë e zhvilluar, e lehtë, qëndrim krenar, e butë në raport me gjelin.

Lartësia: shpina 30 - 32 cm, koka 44 - 46 cm.

Pesha: prej 1.5 kg deri 2.2 kg

Koka: e vogël, proporcionalisht me trupin, është me kaçurotë (kapelë-qubë). Çuba mund të jetë në forme të ndryshme të shkronjës V e kthyer para (shpic), mund të jetë pjesërisht para pjesërisht prapa, por mund të jetë edhe prapa.

Sqepi: mesatarisht i gjatë, i fortë, butë i lakuar teposhtë me ngjyrë të verdhë (ngjyrë ari) apo i bardhë, mund të përfundojë me ngjyrë pak më të mbyllët kafeje në fund. Në fund të sqepit mund të ketë dy brinjë të theksuar apo të mbuluar nga çuba, apo edhe mund të mos ketë fare brinjë. Në mes sqepit dhe çubës mund të ketë si pikë (oazë) e theksuar butë e mishit

Laprat: në proporcion me kokën, mund të jenë edhe pak më të theksuar-zgjatur, ngjyrë të kuqe të theksuar.

Fytyra: e kuqe, e lëmuar, mund të ketë pupla të rralla shumë të shkurtra të cilat mezi vërehen, mbi sy një kurorë e holle me pupla përfundon në çubë.

Sytë: të kuq kah e portokallta - të mbuluar si me një hije (len përshtypje si ngjyrë e zezë) nga larg fitohet bindja se janë të zi. (me moshë edhe ndryshon ngjyra e syve)

Nënveshët: në formë bademi, me ngjyrë të kuqe sikur të fytyrës, mund të ketë një si hije më të zbehtë (bardh apo hiri) pak e vërejtur.

Qafa: e gjatë e fortë, e zhvilluar dhe e bukur, e harmonizuar mirë me pjesën ku bashkohet me krahët.

Shpina: e gjatë pak e lakuar teposhtë nga bishti.

Gjoksi: në pajtueshmëri të plotë harkore me mbi gjoksin dhe nëngjoksin dhe barkun, mbajtur lart dhe butë i thyer.

Barku: vërehet sidomos tek pulat që janë duke bërë ve.

Krahët: në proporcion me trupin, e përcjellin vijën e trupit deri prapa tek bishti.

Bishti: i pjerrët 10 deri 20 shkallë i kthyer lartë, me pupla të zgjatura, puplat e bishtit janë të shpërndara bukur, dhe nga ana e pasme butë të hapura.

Këmbët: pa pupla, të forta në proporcion me trupin, ngjyrë ulliri, përfundi të ngjyrë ari, më rrallë ngjyrë hiri apo të zezë, kurse thonjtë në korrelacion me sqepin (mund të ketë edhe devijim të ngjyrave të thonjve).

Kaçikët: vërehen deri në gjysmë, elegante.

Puplat: mirë të paluara në trup dhe me shkëlqim mesatar.

Ngjyra: gjithnjë ngjyrë e zezë. Me vjetërsimin e tyre mund t'ju del ndonjë pupël e bardhë edhe në kokë por edhe në trup)

Këndimi: edhe pula lëshon zë të gjatë sidomos në temperatura të nxehta të verës

Vetë: varësisht sa është pula e re, me vjetërsimin e saj edhe e ndryshon peshën e vesë. Ngjyra është nga e bardha në ngjyrë krem mund të ketë edhe pika pak të theksuara

Mbarështimi: është racë më e vështirë të kultivohet, nga arsyet se gjithnjë duhet pasur parasysh gjenealogjia (pedigrea) dhe vështirë i përballon klimës dhe temperaturave të nxehta.

Unaza: 18 mm

Gabimet: nuk ka gabime të theksuara, të gjitha pjesët e trupit janë në proporcion dhe harmoni me njëra tjetrën. Ndodhë të kenë ndonjë pikë të bardhë trupit apo në kokë. Me vjetërsimin e tyre mund t'ju del ndonjë pupël e bardhë apo edhe e kuqe trupit edhe në kokë.

Zogjtë

Zakonisht kur të qelin kanë ngjyrë të kaftë (braon). Me fillimin e daljes së puplave ata nxihen (marrin ngjyrën e zezë).

Gjelat fillojnë të këndojnë 5-7 muaj kurse pulat me 8 muaj fillojnë të bëjnë ve.

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

REPUBLIKA E KOSOVES - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO QEVERIA E KOSOVES - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO MINISTRIA E MJEDISIT DHE PLANIFIKIMIT HAPËSINOR MINISTARSTVO SREDINE I PROSTORNOGI PLANIRANJA MINISTRY OF ENVIRONMENT AND SPATIAL PLANNING	
Njësia Org. Org. Jedinice Org. Unit	M-01
Nr. Prot. Broj Prot. Prot. No.	5034/14
Nr i faqeve Br. Stranica No. Pages	06
Data : Datum : Date :	15/10/2014
Prishtinë / a	

**Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor - Ministarstvo Sredine i Prostornong Planiranja -
Ministry of Environment and Spatial Planning**

Pursuant to Article 26 of the Law for the Protection of Nature No. 03/233 (KOG No. 85/2010), Article 8, paragraph 1.4. Regulation No. 02/2011 on the areas of administrative responsibility of the Office of the Prime Minister and Ministers, and Article 38 paragraph 6 of the Rules of Procedure of the Government No. 09/2011 (Official Gazette No. 15/12, September 2011) Minister of the Ministry of Environment and Spatial Planning

issued:

DECISION

**FOR ANNOUNCEMENT UNDER THE PROTECTION THE KOSOVO SPECIE OF LONG-CROWER ROOSTER,
THE LOCAL SOFTENED KIND**

- I. Kosovo Rooster kind of Long-crower is declared under protection of the softened local kind.
- II. The purpose of protection, breeding rules, preserving the genetic basis and phenotypic parameters, method of preserving and the use of protecting the Kosovo kind of Rooster Long-crower is done according to the law.
- III. The right to maintain and care of the Kosovar racial Rooster of Long-crower has each person who meets the conditions for breeding, health protection and welfare of this rooster kind, in accordance with this Decision and law.
- IV. The racial Kosovo Rooster of Long-crower is recorded in the Register of Natural Protected values maintained by the Ministry of Environment and Spatial Planning and the Institute for Nature Protection.
- V. Decision shall enter into force upon signature.

Decision sent to:

Office of the Secretary General of MESP

- Legal Department
- KEPA / KIEP
- MAFRD
- DEP
- Archives, MESP
- Association for the Cultivation and protection of Kosovo Rooster of Long-crower kind.

REASONING OF THE DECISION ISSUING

Kosovar Rooster of Long-crower kind is indigenous racial of chicken which has been cultivated for thousands of years in the Albanian territories, mainly in the villages of Drenica.

For Kosovar Rooster of Long-crower has extensive evidence; regarding this king has written Evliya Qelebija – track descriptor and others.

In various writings it's found in books but with different names depending on where and who at that time has faced them. There are also varieties of this racial for example 'Dukagjini race' who sing up to 25 seconds, 'race of Breznica village' which sings to 12 seconds and 'race of Gjilan' which sings to 40 seconds. Each of these represent the variety and differ in size, weight color, sound, melody, singing tone of voice, but all are Kosovo Long-crower Rooster. Certainly that these are derived from their distribution by enthusiasts of the time and that you have given to friends and acquaintances, and in the meantime with their development have also taken specific features..

All these kind of roosters are almost standardized.

Kosovo Long-crower rooster, recent years has been exposed to a constant threat in both directions, as following:

- 1.The risk of foreign racial that have recently entered into Kosovo (breeding with those races where it comes to mixing and loss of genetic features).
2. Eviction of the best exemplars of this kind of rooster, which are taken from other countries for maintaining and improving of their races.

These two things seriously endanger and impoverish the race.

Association for the Cultivation and Protection of Poultry - Kosovar Long-crower Rooster has made standardization and standard commentary for Kosovar rooster as indigenous race and is in constant effort to record this kind through contacts and individual and international organizations in order to register it in the respective Federation.

Under the provisions of the Nature Protection Law (No.. 03 / L-233, OGRK No. 85), local modified and smoothed types they threatened are determined those native racial / varieties animals or plants developed during the traditional cultivation and present native heritage of natural value, are declared as protected local smoothed species.

Institutional protection of the Kosovar Long-crower Rooster as indigenous race is of particular importance because some countries in the region pretend as their native type by applying incorrect, harmful methods and without any historical basis.

STANDARD OF KOSOVO LONGCROWER ROOSTER

Prepared by: **Association for the cultivation and protection of Kosovar chicken- Rooster Long crower**

Date of publication standard Authentic: **2010**

Place of origin: **Kosovo**

Standard: **In review**

Classification: **Waiting to be accepted on condition**

Group: **Long crower**

Original Name: **Kosovo Long crower Rooster**

English: **Kosovo Long crower rooster**

Rooster

Form: prolonged, protracted back slightly curved, stand proud, stand high, stylish, head slightly higher in relation to tail tip.

Body: elongated, elegant, constructed of lightweight and strong. Height: back 36-38 cm, head 60-62 cm.

Weight: from 2.4 kg to 3,250 kg

Head: proportionally with the body, has kaçurotë (hat-Cube). Çuba can be in the form of letter V turn slightly on back, may be partly behind and partly in front , but could be also back.

Beak: moderately long, strong, curved gently downwards yellow (gold color) or white. At the end of the beak can have two pronounced ribs or covered by thieves, or even may not have all the ribs. In between the beak and cubes can have as points (an oasis) emphasized with the soft meat.

Lapre: in proportion to the head, can be a little more stressed-oblong, red underline.

Face: red, smooth, can be very short rare feathers that barely noticed, over the eye with a thin crown of feathers ends in Cube.

Eyes - red towards the orange - covered as a shade (leaves the impression as black color) from faraway gained the conviction that they are black (with the age varies the eyes color).

Sub-ears: shaped like tonsils (nute) , with red face there may be a pale shadow of the (white or gray color) little sullen.

Neck: Long strong, developed and beautiful, harmonized well with the part where the wings join.

Back: long curved slightly downward to the tail.

Chest: in full compliance with the arc and sub-chest chest and stomach, and kept up and the slightly curved.

Stomach: not observed or very little

Wings: in proportion to the body, aside from a bit of pride left, follow the body line up back to the tail.

Tail: The steep up 20 to 30 degree turning higher, with long feathers and two more protracted than others pointed downward, the tail feathers are spread nicely, and gently in back are opened.

Feet: without feathers, strong in proportion to the body, olive color, gold color underneath, less gray or black, while correlated with beak nails. (There may be deviation on nail colors)

Kaçikët: shown until halfway, stylish.

Feathers: good folded in the body and intense glossy.

Color: black color ever (may have even less sprinkling wings with red or gold color). With their aging may arises white feather on her head and on the body)

Singing: long, gentle melodic, the length can reach well 20-40 and over 60 seconds. If combined with other races, loses the length of voice, melody.

Identification: not depend on the form of cubes or color, depending on the length of his voice long melodic, this is an essential element with which is identified the Kosovo long -crows Rooster.

Breeding: is the racial that is very difficult to cultivate, the reasons should always take into account the genealogy (pedigree) and has difficulty to face warmest climate and warm temperatures.

Ring: 20 mm

Errors: no significant errors, all body parts are in proportion and harmony with each other,

happen to have any white points on the body or head. With their aging may arise white feather or red in body and in the head.

Chicken

Form: graciousity, elegant, stand as oblong, with bold moves. Head slightly higher in relation to tail tip.

Body: well developed, slight, stand proud, soft in relation with the rooster.

Height: back 30-32 cm, head 44-46 cm.

Weight: 1.5 kg to 2.2 kg

Head: small, proportionally with the body, is kaçurotë (hat-Qube). Thieves can be in the form of letter V shaped back or in front (Spic), may be partly behind in the first part, but also could be behind.

Beak: moderately long, strong, curved gently downwards with yellow color (gold color) or white, can end slightly darker of coffee color at the end. At the end of the beak can have two pronounced ribs or covered by thieves, or even may not have the ribs. In between the beak and cubes can be as points (oasis) highlighted of soft meat.

Earlobe: in proportion to the head, can be a little more stressed-oblong, highlighted with red color.

Face: red, smooth, red, may have very few feathers short that barely noticed, over the eye with a thin crown of feathers ends in Cube.

Eyes - red towards the orange color-cover as a shade (color leaves the impression as black) by far gained the conviction that they are black. (with age varies and eyes color) .

Sub-ears: nute shaped, with red face as if there may be a pale shadow of the (white or gray) observed little.

Neck: Long strong, developed and beautiful, harmonized well with the part where the wings join.

Back: long curved slightly downward to the tail.

Chest: in full compliance with the arc and sub-chest and stomach, and keep up and slightly curved.

Stomach: obvious particularly in chickens that are making eggs.

Wings: in proportion to the body, follow the line of the body to the back to the tail.

Tail: steep 10 to 20 degree turning high, with long feathers, tail feathers are spread nicely, and gently turn back opened.

Feet: without feathers, strong in proportion to the body, olive color, gold color underneath, less gray or black, while correlated with beak nails (there may be deviation of nail colors).

Kaçikët: shown to half, elegant.

Feathers: good folded into the body and shiny average.

Color: black color ever. With their aging may arises white feather on her head but also in the body)

Singing: the chicken emits sound during especially hot summer temperatures.

Eggs: depending on how young are chickens, with its aging also changes the weight of eggs. The color is white in cream color , may also have dots but be less highlighted.

Breeding: is the racial that is more difficult to cultivate, the reasons should always take into account the genealogy (pedigree) and face with difficulty warmest climate and hot temperatures.

Ring: 18 mm

Errors: no significant errors, all body parts are in proportion and harmony with each other. Happen to have any white dots on the body or head. With their aging may arise white feather or red body and head.

Birds

Usually when they hatch they have brawn color (brawn). With the starting of growing their feathers they become black (take black color).

the roosters begin to sing since 5-7 months and chickens since 8 months start to make eggs.

REPUBLIKA E KOSOVES - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO	
QEVERIA E KOSOVES - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO	
MINISTRIA E MJEDISIT DHE PLANIFIKIMIT HAPESINOR	
MINISTARSTVO SREDINE I PROSTORNOG PLANIRANJA	
MINISTRY OF ENVIRONMENT AND SPATIAL PLANNING	
Njësia Org. Org. Jedinice Org. Unit	M-01
Nr. Prot. Broj Prot. Prot. No.	5034/14
Nr i faqeve Br. Stranica No. Pages	06
Date :	15.10.2014
Prishtinë / a	

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor - Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja -
Ministry of Environment and Spatial Planning

Na osnovu člana 26 Zakona o Zaštiti Prirode br . 03/233 (KOG br . 85/2010) , član 8 , stav 1.4 .
Uredba br 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije Premijera i Ministarstva , i
člana 38 stav 6 Uredbe Vlade br . 09/2011 (Službeni list br 15/12 septembar 2011) Ministar
Ministarstva Sredine i Prostornog Planiranja

donosi :

ODLUKA

O PROGLAŠENJU POD ZAŠTITOM RASE KOSOVSKOG PETLA
DUGOPEVCA DOMAČA PRIPITOMLJENA VRSTA

- I. Rasa Kosovskog Petla dugopevca proglašava se domaća pitoma vrsta .
- II. Cilj zaštite , pravila uzgajanja , očuvanje genetske baze i fenotipskih karakteristika , način uzgajanja i korišćenja zaštićene rase Kosovskog Petla Dugopevca radi se prema zakonu .
- III. Pravo na uzgajanje i zbrinjavanje rase Kosovskog Petla Dugopevca ima svako lice koje ispunjava uslove uzgoja , zaštitu zdravlja i dobrobit rase u skladu sa ovom Odlukom i Zakonom.
- IV. Rasa Kosovskog Petla Dugopevca registruje se u registru o Zaštićenim Prirodnim Vrednostima koji održava Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja .
- V. Odluka stupa na snagu danom potpisivanja .

Odluka se šalje :

- Kancelariji Generalnog Sekretara MSPP
- Pravnom odeljenju
- KAZS / IKZP
- MPŠRR
- DZSM
- Arhivi MSPP
- Udruženju za uzgoj i zaštitu Kosovskog Dugopevca

OBRAZLOZENJE ZA DONOSENJE ODLUKE

Kosovski pevac dugopevac je autohtona rasa kokoski koja je gajena hiljadama godina na albansim mestima, uglavnom u selima Drenice.

Za kosovskog pevca dugopevaca ima puno dokaza; o njemu su pisali, Evlija Celebija – putopisac i drugi.

U razlicitim spisima nalazimo na tekstove ali sa razlicitim nazivima u zavisnosti gde i ko je naisao u to doba. Postoje i varijante ove rase kao rasa Dukadjini koji pevaju do 25 sekunde, rasa sela Breznice koji peva 12 sekundi i Gnjilanska rasa koji peva 40 sekundi. Svaka od njih predstavljaju vrste i razlikuju se po velicini, glasu, melodiji, tonu pevanja i pevanju, ali su sve vrste Kosovskog pevca dugopevaca. Sigurno su oni proizisli njihovim razdeljivanjem od strane entuzijasta toga vremena koji su ih davali prijateljima i rođacima, i u medjuvremenu njihovim razvojem oni su dobili i specificne karakteristike.

Sve ove vrste pevaca takoreci su se standardizovali.

Kosovski pevac dugopevac poslednjih godina izlozen je neprekidnoj opasnosti u dva pravca

1.Opasnosti od stranih vrsta koji poslednjih godina ulaze u Kosovo (mesanje sa tim rasama gde dolazi do mesanja i gubitaka karakteristika gena).

2.Odvajanje najboljih primeraka ove rase, koji se uzimaju iz drugih zemalja za odrzavanje i poboljsanje njihove rase.

Ove dve stari rizikuju i ozbiljno osiromasuju vrstu.

Udruzenje za uzgajanje i zastitu kokoski – Kosovski pevac dugopevac uradila je standardizaciju i standardni komentar o Kosovskom pevcu dugopevacu kao autohtonoj vrsti i u neprekidnom je nastojanju za registraciju ove rase putem kontakata i individua kao i medjunarodnih udruzenja u cilju njihove registracije u odgovarajuci Savez.

Na osnovu Zakona o zastiti prirode (br. 03/L-233, SNRK br. 85) domace pripitomljene i ugrozene vrste odredjuju te rase / autohtone varijante zivotinja ili biljaka razvijenih tokom tradicionalne kultivacije i predstavljaju vrednosti prirodnog nasledja, proglašavaju se kao domace zasticene pripitomljene vrste.

Stavljane pod institucionalnu zastitu Kosovskog pevca dugopevaca kao autohtone rase, je od posebnog znacaja posto neke zemalje regiona nastoje da prisvoje ovu vrstu kao njihovu autohtonu vrstu primenjujui nekorektne stetne metode bez ikakve istorijske osnove.

STANDARD KOSOVSKOG PETLA DUGOPEVCA

Priprepljeno od : Udruženja za uzgoj i zaštitu živina - -Kosovski petao Dugopevac

Datum publikacije Autentičnog standard : 2010

Mesto porekla : **Kosovo**

Standard: **U razmatranju**

Klasifikacija : **Očekuje se da bude prihvaćen uz uslov**

Grupa: **Dugopevac**

Originalno ime : **Gjeli Kosovar Këndimgjatë**

Engleski : **Kosova Longcrown rooster**

Petao

Forma : produžena , produžena leža blago zaobljena , ponosno , visoko držanje , elegantan glava nešto veća u odnosu na vrh repa

Telo : izdužena , elegantan ,lagano I jako izgrađen . Visina : leđa 36-38 cm nazad , glava 60-62 cm

Težina : 2,4 kg od 3.250 kg

Glava : proporcionalno sa telom ,ima krestu . Kresta može biti u obliku obrnutog slova V , može da bude delimično napred delimično pozadi , ali može biti I izokrenuto.

Kljun : umerene dužine , jaka , zaobljene nežno nadole žute boje (zlatna boja) ili bela. Na kraju kljuna može imati dva izražena rebra ili pokriveni krestama , ili čak možda neće imati suopšte rebara. Između kljuna i kreste može imati kao tačku , izraženu (Oazu) mekog mesa

Ušna školjka , lapre : u odnosu na glavu , mogu biti vise naglašene –duguljaste , naglašene crvene boje .

Lice : crveno , glatko , može imati retke jedva primetne perje veoma kratke koja se jedva vide , preko oka jedan tanak venac perja koji završava u kresti .

Oči : crvene prema narandžastoj boji - pokriveni kao jednom senkom (boja ostavlja utisak kao crna) (boja varira u zavisnosti od starosti očiju) .

Pod uši : u bademastoj formi , crvene boje kao lica , može imati jednu izbledelu senku kao (beli ili pepeljastu) malo primetljivu . **Vrat:** dug I jaka , razvijena i lepa, dobro usklađen i sa delom gde se sjedinjava sa krilima .

Leđa : duga i malo zaobljena nadole ka repu .

Grudni koš : u potpunom skladu sa lukom podgrudima i prekogrudima i stomakom , visoko održano i blago pokriven .

Stomak : ne primećuje se ili skroz malo

Krilca : u proporciji sa telom , malo spuštene sa strane iz ponosa , prate liniju tela do zadnog dela kod repa .

Rep : strm 20 do 30 stepeni izokrenut navies , sa dugim perjem i još sadva produženja od drugih usmeravane nadole , perje od repa su lepo šire , i blago raširene sa zadnje strane .

Noge : . Bez perja , jake u odnosu na telu , maslinaste boje ,ispod zlatne boje , reže sive ili crne boje , a nokti u korelaciji sa kljunom (može biti I devijacija boje kog noktiju)

Bataci : primetni do polovine , elegantni .

Perje : lepo sklopljene sa intenzivnim sjajem .

Boja: uvek crne boje (može imati krilca malo isprskane crvenom ili zlatnom bojom) . Uz njihovo starenje može se javljati belo pero na glavi I na telu)

Pevanje : visok , nežno melodični , može dostići dužinu 20-40 I preko 60 sekundi . Ako se kombinira sa drugim rasama , gubi dužinu glasa, melodiju .

Identifikacija : ne zavisi od oblika kreste ili boja , u zavisnosti od dužine njegovog dugog melodijskog glasa , ovo je bitan element sa kojim je identifikovan Kosovski Petao Dugopevac .

Uzgoj : rasa je teže da se kultiviše , iz razloga da uvek treba uzeti u obzir genealogiju (pedigree) I teško se privikava klimi i visokim temperaturama .

Presten : 20 mm ,

Greške : nema značajnih grešaka , svi delovi tela su u proporciji i harmoniji jedni sa drugima , može da se desi da imaju bele tačke na telu ili glavi . Sa starenjem može im nastati neko belo pero ili crveno na telu i glavi .

Kokoška

Forma: graciozna , elegantna, produžena leđa sa naglašenim pokretima . Glava malo visa u odnosu sa vrhom repa

Telo : lepo blago razvijeno , ponosno držanje , pitomija u odnosu sa petlom .

Visina : leđa 30 - 32 cm, glava 44 - 46 cm.

Težina : od 1.5 kg do 2.2 kg

Glava : Mala , u odnosu na telo , ima krestu (crvenu krestu). Kresta može biti u obliku obrnutog slova V , može da bude delimično napred delimično pozadi , ali može biti i izokrenuto.

Kljun : umerene dužine , jaka , zaobljene nežno nadole žute boje (zlatna boja) ili bela. može završiti sa tamnom kafenom na kraju . Na kraju kljuna može imati dva izražena rebra ili pokriveni krestama , ili čak možda neće imati suopšte rebara. Između kljuna i kreste može imati kao tačku , izraženu (Oazu) mekog mesa

Ušna školjka , lapre : u odnosu na glavu , mogu biti više naglašene –duguljaste , naglašene crvene boje .

Lice : crveno , glatko , može imati retke jedva primetne perje veoma kratke koja se jedva vide , preko oka jedan tanak venac perja koji završava u kresti .

Oči : crvene prema narandžastoj boji - pokriveni kao jednom senkom (boja ostavlja utisak kao crna) (boja varira u zavisnosti od starosti očiju) .

Pod uši : u bademastoj formi , crvene boje kao lica , može imati jednu izbledelu senku kao (beli ili pepeljastu) malo primetljivu .

Vrat: dug i jaka , razvijena i lepa, dobro usklađen i sa delom gde se sjedinjava sa krilima .

Leđa : duga i malo zaobljena nadole ka repu .

Grudni koš : u potpunom skladu sa lukom podgrudima i prekogrudima i stomakom , visoko održano i blago pokriven .

Stomak : primećuje se posebno kod kokoški koja daju jaja .

Krilca : u proporciji sa telom , prate liniju tela do zadnog dela kod repa .

Rep : strm 10 do 20 stepeni izokrenut naviše , sa dugim perjem , perje od repa su lepo raspodeljene , i blago raširene sa zadnje strane .

Noge : . Bez perja , jake u odnosu na telo , maslinaste boje , ispod zlatne boje , reže sive ili crne boje , a nokti u korelaciji sa kljunom (može biti i devijacija boje kog noktiju)

Bataci : primetni do polovine , elegantni .

Perje : Lepo sklopljene sa intenzivnim sjajem .

Boja: uvek crne boje . Uz njihovo starenje može se javljati belo pero na glavi i na telu)

Pevanje : i kokoška pušta glas posebno u visokim letnjim temperaturama

Jaja : zavisno od starosti koke , sa starenjem menja i težinu jaja . Boja je od bele do krem može imati i naglašene tačkice .

Uzgoj : rasa koja se teže kultiviše , iz razloga da uvek treba uzeti u obzir genealogiju (pedigree) I teško se privikava klimi i visokim temperaturama .

Presten : 18 mm ,

Greške : nema značajnih grešaka , svi delovi tela su u proporciji i harmoniji jedni sa drugima , može da se desi da imaju bele tačke na telu ili glavi . Sa starenjem može im nastati neko belo pero ili crveno na telu i glavi .

Pilići

Obično kada se izlegnu imaju braon boju (braon) . Sa početkom dobijanja perja oni postaju crne (dobiju crnu boju)

Pevci počinju da pevaju sa 5-7 meseci dok kokoške sa 8 meseci počinju dati jaja.